

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Навчально-науковий юридичний інститут
Кафедра цивільного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СІМЕЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30 серпня 2019 р

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сімейне право України
Викладач (-і)	Схаб-Бучинська Тетяна Ярославівна
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
Е-mail викладача	tetiana.shab-buchynska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/oc-бакалавр/навчальні-дисципліни/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є система правових норм українського законодавства та законодавства зарубіжних країн, що регулюють відносини між подружжям, батьками та дітьми, іншими членами сім'ї та родичами. Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>: 1. Загальні положення сімейного права 2. Права та обов'язки батька, матері, дитини та інших членів сім'ї Сімейне право регулює широке коло суспільних відносин, які виникають між подружжям, батьками та дітьми, іншими членами сім'ї та родичами у зв'язку із виникненням сім'ї, в тому числі із шлюбу, спорідненості, усиновлення, а також при прийнятті на виховання дітей, які залишилися без піклування батьків. <u>Основними джерелами</u> цієї галузі виступають Сімейний кодекс України, Цивільний кодекс України, закони України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом вдосконалення порядку стягнення аліментів», «Про державну реєстрацію актів цивільного стану», «Про охорону дитинства» та ряд інших законів і підзаконних актів. Застосування сімейного законодавства під час проведення ринкових реформ призводять до створення докорінно нової, хоч і не позбавленої поки що вад і прогалин, правової системи. Разом з цим, відбувається прийняття та постійне внесення змін до Сімейного кодексу України, який визначає засади шлюбу, особисті немайнові та майнові права і обов'язки подружжя, батьків і дітей, усиновлювачів та усиновлених, інших членів сім'ї та родичів, а також підстави їх виникнення. Вдосконалення сімейного законодавства є досить складним завданням і одним з основних, відповідальних напрямків роботи державних органів та всіх інституцій громадянського суспільства. Без кваліфікованих спеціалістів в галузі сімейного права нам навряд чи справитись із проблемами, які виникають із сімейних правовідносин. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями у галузі сімейного права на базі прийнятих законодавчих актів.	

3. Мета та цілі навчальної дисципліни				
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Сімейне право України» є формування у студентів сімейно-правового світогляду, сімейно-правового мислення, закріплення необхідних юридичних знань з метою вирішення конкретних питань практичної діяльності щодо захисту прав та інтересів людини у сфері сімейного права, знайомство з особливостями правового регулювання сімейних відносин. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни «Сімейне право України» є набуття студентами знань та розуміння змісту норм сімейного законодавства України, формування умінь та навичок щодо самостійного розв’язання практичних проблем, які виникають між учасниками сімейних правовідносин, правильного застосування норм сімейного законодавства.				
4. Результати навчання (компетентності)				
Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні: <u>знати:</u> ✓ особливості правовідносин, що регулюються сімейним правом; ✓ класифікацію сімейних правовідносин; ✓ поняття та правову природу шлюбу, порядок його укладення та припинення; ✓ особисті немайнові та майнові правовідносини подружжя; ✓ правовідносини батьків і дітей; ✓ правовідносини за участю інших членів сім’ї; ✓ поняття та зміст форм влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування; ✓ специфіку правової регламентації сімейних правовідносин з іноземним елементом. <u>вміти:</u> ✓ порівнювати та аналізувати норми сімейного права; ✓ тлумачити і застосовувати чинне сімейне законодавство; ✓ узагальнювати практику реалізації окремих норм сімейного права та робити відповідні висновки.				
5. Організація навчання				
Обсяг навчальної дисципліни				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		20		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		28		
самостійна робота		42		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова	
4	081 Право	2	вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Модуль I. Загальні положення сімейного права				
Тема № 1. Загальні положення сімейного права.		2	2	3
Тема № 2. Сімейні правовідносини.		2	2	2
Тема № 3. Поняття та умови укладення шлюбу. Шлюбний договір.		2	2	4
Тема № 4. Недійсність шлюбу. Припинення шлюбу.		2	2	3
Тема № 5. Особисті немайнові права та обов’язки подружжя.		-	2	3
Тема № 6. Майнові права та обов’язки подружжя.		-	2	3

Модуль II. Права та обов'язки батька, матері, дитини та інших членів сім'ї			
Тема № 7. Визначення походження дітей.	2	2	3
Тема № 8. Права та обов'язки батьків і дітей.	-	2	3
Тема № 9 Правовідносини за участю інших членів сім'ї та родичів.	2	2	3
Тема №10. Аліментні зобов'язання подружжя.	2	2	3
Тема №11. Аліментні зобов'язання батьків і дітей.	2	2	3
Тема №12. Влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Усиновлення.	1	2	3
Тема №13. Інші форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.	-	2	4
Тема №14. Застосування сімейного законодавства України до правовідносин за участю іноземних громадян та осіб без громадянства.	2	2	2
ЗАГ.:		20	28
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №5 від 28 лютого 2017 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/opranizacija-navchal'nogo-procesu/.</i>		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма студентами однієї письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на 14 семінарському занятті та охоплює два змістових модулі: Загальні положення сімейного права; Права та обов'язки батька, матері, дитини та інших членів сім'ї. На контрольну вноситься 2 описових завдання, яке оцінюється в 10 балів, 2 коротких запитання нормативного змісту, які оцінюються по 2 бали, 4 закритих тестових запитань, які оцінюються по 2 балу, 2 визначення, які оцінюються по 5 балів, 1 задача, яка оцінюється у 8 балів. Максимальний бал за контрольну становить 50. <u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться в Методичних вказівках для підготовки до семінарських занять, на кафедрі цивільного права та розміщені на сайті кафедри для другого курсу: https://kcp.pnu.edu.ua/oc-бакалавр/навчально-методичні-матеріали/денна-форма-навчання/2-курс/</u>		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника		

Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
--	--

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань – *Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри <https://ksp.pnu.edu.ua/ос-бакалавр/навчально-методичні-матеріали/денна-форма-навчання/2-курс/>*

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/опранізація-навчального-процесу/>).

8. Рекомендована література

1. Апопій І. В. Сімейне право України: навч. посіб. / за ред. І. В. Апопій. 2-е вид. пер. та доп. Київ: ЦУЛ, 2011.
2. Сімейне право України: Навчальний посібник / за ред. Є.О. Харитонova. Київ: Істина, 2008.
3. Сімейне право України: підручник / за заг. ред. В.І. Борисової та І.В. Жилінкової. 2-е вид., перероб. і доповн. Київ: Юрінком Інтер, 2009.
4. Сімейне право України. Для підготовки до іспитів: підручник. Центр навчальної літератури. І. Тетарчук. 2017.
5. Сімейне право України: підручник / за ред.: С.Б. Буляца, В.В. Заборовський, В.Г. Фазикош та ін.; К.: Знання, 2015.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Схаб-Бучинська Т.Я. Сімейне право України: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять студентів другого курсу денної форми навчання спеціальності 081 «Право»;

2. Схаб-Бучинська Т.Я. Сімейне право України: методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи студентів другого курсу денної форми навчання спеціальності 081 «Право»;
<https://kcp.pnu.edu.ua/ос-бакалавр/навчально-методичні-матеріали/денна-форма-навчання/2-курс/>

Викладач _____ доц. Т.Я. Схаб-Бучинська